

Informe 25/2004

**Compte d'operacions
de la tresoreria
de l'Administració General
de la Generalitat**

Exercici 2002

**Sindicatura de Comptes
de Catalunya**

MONTSERRAT VENDRELL i TORNABELL, secretària general de la
Sindicatura de Comptes de Catalunya,

C E R T I F I C O:

Que a Barcelona, el dia 30 de novembre de 2004, reunit el Ple de la Sindicatura de Comptes, sota la presidència del síndic major, Il·ltre. Sr. Joan Colom i Naval, amb l'assistència dels síndics Sra. Montserrat de Vehí i Torra, Sr. Agustí Colom Cabau, Sr. Jacint Ros i Hombravella, Sr. Alexandre Pedrós i Abelló, i Sr. Enric Genescà i Garrigosa, actuant-hi com a secretària la secretària general de la Sindicatura, Sra. Montserrat Vendrell i Tornabell, i com a ponent la síndica Sra. Montserrat de Vehí i Torra, amb deliberació prèvia s'acordà aprovar l'informe de fiscalització 25/2004, relatiu al Compte d'operacions de la tresoreria de l'Administració General de la Generalitat, exercici 2002.

I, perquè així consti i tingui els efectes que corresponguin, signo aquest certificat, amb el vistiplau del síndic major.

Barcelona, 15 de desembre de 2004

Vist i plau
El síndic major

Joan Colom i Naval

ÍNDEX

ABREVIACIONS	7
1. INTRODUCCIÓ.....	9
1.1. INTRODUCCIÓ A L'INFORME	9
1.1.1. Origen, objecte i finalitat	9
1.1.2. Metodologia i limitacions	9
1.2. INTRODUCCIÓ A LES ACTUACIONS FISCALITZADES	10
1.2.1. Concepte de Compte d'operacions de la tresoreria	10
1.2.2. Classificació del Compte d'operacions de la tresoreria.....	10
1.2.3. Normativa reguladora	11
2. DEUTORS	12
2.1. FONS DE MANIOBRA	12
2.1.1. Concepte i tipologia	12
2.1.2. Creació de l'habilitat, i funcions.....	13
2.1.3. Implantació del sistema de pagament a justificar	14
2.1.4. Control dels fons lliurats.....	14
2.1.5. Composició del Compte fons de maniobra	15
2.2. COMPENSACIONS I EMBARGAMENTS.....	16
2.3. PAGAMENTS AVANÇATS EN TRÀMIT DE COMPTABILITZACIÓ.....	17
2.4. PAGAMENTS AVANÇATS PER LÍNIES D'AJUTS AGRÍCOLES.....	18
3. CREDITORS	19
3.1. RETROCESSIONS D'ENTITATS FINANCERES.....	21
3.2. COMPTES D'INGRESSOS PENDENTS D'APLICACIÓ	21
3.3. BESTRETES REBUDES DEL SERVEI CATALÀ DE LA SALUT.....	22
3.4. ENDEUTAMENT A CURT TERMINI	23
3.5. CREDITORS SEGONS CONVENI ASSUMPCIÓ DEUTES	24
3.6. IMPOST SOBRE LA RENDA DE LES PERSONES FÍSQUES (IRPF)	25
3.7. QUOTES DE LA SEURETAT SOCIAL	26
3.8. FIANCES DEFINITIVES EN METÀL·LIC	26
3.9. DIPÒSITS EN EFECTIU A LA CAIXA GENERAL DE DIPÒSITS	27
4. GIRS I REMESSES.....	28
5. VALORS	29

6. DESCRIPCIÓ I AVALUACIÓ DEL SISTEMA DE TRAMITACIÓ ESTABLERT	31
7. CONCLUSIONS: OBSERVACIONS I RECOMANACIONS	32
8. TRÀMIT D'AL·LEGACIONS.....	34

ABREVIACIONS

AEAT	Agència Estatal d'Administració Tributària
CGD	Caixa General de Dipòsits
DARP	Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca
DEF	Departament d'Economia i Finances
FEGA	Fons Espanyol de Garantia Agrària
FEOGA	Fons Europeu d'Orientació i Garantia Agrària
ICASS	Institut Català d'Assistència i Serveis Socials
IRPF	Impost sobre la renda de les persones físiques
M€	Milions d'euros
m€	Milers d'euros
SCS	Servei Català de la Salut

1. INTRODUCCIÓ

1.1. INTRODUCCIÓ A L'INFORME

1.1.1. Origen, objecte i finalitat

De conformitat amb la normativa vigent i d'acord amb el Pla anual de treball, aquesta Sindicatura de Comptes emet el present informe relatiu al Compte d'operacions de la tresoreria de l'Administració general de la Generalitat, durant l'exercici 2002.

Els objectius del treball han estat bàsicament els següents:

- Verificar que els comptes que formen el Compte d'operacions de la tresoreria: deutors, creditors, girs i remeses i valors, s'han presentat i confeccionat d'acord amb la normativa comptable aplicable.
- Analitzar el compliment de la legalitat que li és aplicable.
- Avaluar els procediments de gestió utilitzats en la tramitació d'aquests comptes.
- Comprovar que els comptes extrapressupostaris tenen un caràcter auxiliar, complementari o independent del pressupost.

1.1.2. Metodologia i limitacions

El treball de fiscalització s'ha realitzat d'acord amb les normes d'auditoria pública generalment acceptades i s'han inclòs totes aquelles proves que s'han considerat necessàries per a poder manifestar les conclusions d'aquest informe.

La nostra revisió s'ha fonamentat en l'estudi previ dels sistemes de gestió establerts i la verificació posterior del funcionament general d'aquests sistemes.

No s'ha sofert cap limitació quant a l'abast i aplicació dels procediments que s'han cregut adients en la realització del nostre treball.

El treball de camp s'ha dut a terme en les dependències centrals del Departament d'Economia i Finances de la Generalitat de Catalunya (DEF) durant els mesos d'abril i maig de 2004.

1.2. INTRODUCCIÓ A LES ACTUACIONS FISCALITZADES

La Llei de finances públiques¹ estableix que formen el Compte general de la Generalitat els documents següents:

- a) Compte de l'Administració General de la Generalitat
- b) Compte de les entitats autònomes de caràcter administratiu
- c) Compte de les entitats gestores de la Seguretat Social

També estableix que s'ha d'adjuntar al Compte qualsevol altre estat que es determini per reglament.

L'Ordre del DEF de comptabilitat de la Generalitat de Catalunya² estableix que un dels comptes que serveix de base per a la formació del Compte general és el Compte d'operacions de la tresoreria, objecte d'aquest informe de fiscalització.

1.2.1. Concepte de Compte d'operacions de la tresoreria

El Compte d'operacions de la tresoreria és el compte que reflecteix la situació i el moviment de les operacions extrapressupostàries.

Les operacions extrapressupostàries són activitats o operacions que, tot i que afecten el pressupost, o bé són alienes al seu contingut, o bé en el moment d'efectuar-se no s'utilitzen les aplicacions pressupostàries per precisar una comptabilització provisional com a fase intermèdia abans de la seva aplicació definitiva.

1.2.2. Classificació del Compte d'operacions de la tresoreria

Els conceptes que integren les operacions de la tresoreria s'agrupen en quatre grups:

- Deutors
- Creditors
- Girs i remeses
- Valors

1. Article 80 del Decret legislatiu 3/2002, de 24 de desembre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de finances públiques de Catalunya.

2. Article 26.1 apartat c) de l'Ordre ECF/300/2002, de 18 d'abril, de comptabilitat de la Generalitat.

Cada un d'aquests grups està format per comptes extrapressupostaris que representen la unitat mínima de seguiment del Compte d'operacions de la tresoreria.

El Compte d'operacions de la tresoreria expressa l'evolució de cada un d'aquests comptes al llarg de l'exercici i els òrgans gestors l'han de retre mensualment a la Intervenció.

El Compte d'operacions de la tresoreria a 31 de desembre és el que s'ha d'incloure en el Compte general de la Generalitat de cada exercici pressupostari.

1.2.3. Normativa reguladora

Les principals disposicions normatives que regulen el tractament dels comptes del Compte d'operacions de la tresoreria són les següents:

- Ordre de 28 d'agost de 1996, per la qual s'aprova el Pla general de comptabilitat pública de la Generalitat de Catalunya.
- Ordre del Departament d'Economia i Finances, de 12 de desembre de 2001, sobre manaments de pagament a justificar.
- Instruccions conjuntes de la Direcció General de Pressupostos i la Intervenció General de 28 de desembre de 2001 sobre manaments de pagament a justificar.
- Llei 20/2001, de 28 de desembre, de pressupostos de la Generalitat de Catalunya per al 2002.
- Ordre ECF/300/2002, de 18 d'abril, de comptabilitat de la Generalitat de Catalunya.
- Ordre ECF/361/2002, de 22 d'octubre, sobre operacions comptables de tancament de l'exercici pressupostari de 2002.
- Instruccions de la Intervenció General de 22 de novembre de 2002 sobre l'estructura dels comptes i estats comptables administratius de la Generalitat de Catalunya.
- Decret legislatiu 3/2002, de 24 de desembre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de finances públiques de Catalunya.

2. DEUTORS

El grup deutors del Compte d'operacions de la tresoreria recull aquells comptes en què les operacions reflectides tenen el seu origen; ja sigui en l'avançament, per part de tresoreria, de determinats fons que hauran de ser reemborsats posteriorment, o bé en operacions que volen donar aplicació provisional a determinats pagaments.

Per tant en aquest grup apareix sempre un pagament o càrrec, en primer lloc, i posteriorment un ingrés o abonament. Els saldos finals representen les quantitats pendents de reembossament o d'aplicació comptable definitiva.

Els moviments de l'exercici 2002 i els saldos inicials i finals dels comptes extra-pressupostaris inclosos en el grup deutors del Compte d'operacions de la tresoreria són els següents:

Concepte	31.12.01	Pagaments	Ingressos	31.12.02
Pagaments duplicats o excessius	-	20	-	20
Deutors diversos	275	563	426	412
Honoraris tercer perit	36	42	22	56
Pagaments avançats per línies d'ajuts agrícoles	-	389.457	389.414	43
Pagaments en espècie de deutes tributaris	66	-	66	-
Compensacions i embargaments de Generalitat	558	43.899	43.984	473
Comissions d'entitats financeres	12	130	128	14
Pagaments remeses pendents d'aplicació	339	91	120	310
Bestretes herències intestades	51	-	-	51
Fons de maniobra	805	5.614	896	5.523
Pagaments avançats en tràmit de comptabilització	-	990.742	990.731	11
Total	2.142	1.430.558	1.425.787	6.913

Imports en milers d'euros.

Font: Intervenció General.

De tots aquests comptes analitzarem aquells que a 31 de desembre de 2002 tenen un saldo elevat: Fons de maniobra i Compensacions i embargaments de la Generalitat. A més descriurem el funcionament d'aquells comptes que, sense tenir un saldo important a final de l'exercici, tenen moviments elevats durant l'any com són el Compte pagaments avançats en tràmit de comptabilització i Pagaments avançats per línies d'ajuts agrícoles.

2.1. FONS DE MANIOBRA

2.1.1. Concepte i tipologia

Els fons de maniobra recullen els "manaments de pagament a justificar". Aquests documents s'expedeixen a favor de persones habilitades dintre el personal de l'Administració de la Generalitat per atendre despeses que, per la seva natu-

ralesa, no es pugui aportar la documentació justificativa corresponent abans de realitzar el de pagament.

Els manaments de pagament que s'expedeixen amb caràcter "a justificar" poden ser renovables o esporàdics.

En els renovables es lliuren provisions de fons als habilitats per atendre pagaments freqüents o repetitius d'escassa quantia destinats a despeses corrents en béns i serveis. La bestreta inicial lliurada a l'habilitat no té caràcter pressupostari.

En els esporàdics es lliuren provisions de fons als habilitats per atendre necessitats ocasionals que no tinguin continuïtat durant l'exercici i que no puguin ser satisfets mitjançant el tràmit normal de pagaments. Els lliuraments de fons de caràcter esporàdic es fan a càrrec dels crèdits pressupostaris.

2.1.2. Creació de l'habilitat, i funcions

Els habilitats són empleats públics de l'Administració de la Generalitat nomenats per a la gestió dels fons a justificar d'una part o de la totalitat d'una secció pressupostària³. Són responsables de l'ús i disposició dels fons lliurats i de formar i retre els comptes d'acord amb la normativa que li és d'aplicació.

El nomenament de l'habilitat el realitza el titular de la secció pressupostària de què depèn, prèvia comunicació a la Direcció General de Pressupostos i Tresor.

Els fons a justificar s'han de lliurar a favor dels comptes corrents autoritzats per la Direcció General de Pressupostos i Tresor a nom dels habilitats. Aquests fons tenen la consideració de fons públics.

Els interessos que es produeixen no poden ser utilitzats pels habilitats i han de ser ingressats a la Tresoreria de la Generalitat mitjançant els comptes corrents restringits d'ingressos.

Els habilitats han de dur llibres especials per a la comptabilitat dels pagaments a justificar. Aquests llibres són el llibre de bancs i el llibre de caixa.

3. En general les seccions pressupostàries es corresponen amb els departaments de la Generalitat.

2.1.3. Implantació del sistema de pagament a justificar

El sistema de pagament a justificar pot ser implantat en cada departament per Acord del seu titular amb informe previ favorable de la Direcció General de Pressupostos i Tresor.

La quantia màxima utilitzable per a aquest tipus de pagament és del 7% del total de crèdits inicials destinats a despeses corrents en béns i serveis. Aquest percentatge pot ser modificat si les circumstàncies ho requereixen.

Abans de l'inici de cada exercici el titular de la secció pressupostària ha de realitzar una proposta de l'import anual destinat a despeses a justificar. La proposta, un cop fiscalitzada, ha de donar lloc a les retencions de crèdit en els conceptes pressupostaris corresponents.

L'habilitat rep una bestreta que té caràcter de provisió de fons i que correspon generalment a una sisena part de l'import anual aprovat, la qual s'anirà reposant conforme vagi realitzant les corresponents justificacions de les despeses realitzades.

El lliurament s'ha de fer per part de la Tresoreria de la Generalitat com un moviment de fons entre comptes corrents amb la fiscalització prèvia de la Intervenció Delegada corresponent. Aquest lliurament inicial de fons a l'habilitat quedarà registrat en el Compte fons de maniobra per l'import de la bestreta i només variarà en el cas que es decideixi modificar l'import destinat a despeses a justificar.

Amb la justificació dels fons rebuts s'expedeix un document comptable, fiscalitzat per la Intervenció Delegada corresponent, acompanyat dels justificants oportuns i aplicat al concepte pressupostari a què correspongui el pagament efectuat.

La reposició de fons a l'habilitat s'ha de realitzar per l'import líquid gastat que es justifiqui.

2.1.4. Control dels fons lliurats

Amb una periodicitat mínima semestral s'ha d'efectuar la conciliació dels llibres dels habilitats (llibre de bancs i llibre de caixa) amb els extractes del compte corrent i amb les operacions comptables de l'habilitació amb la Generalitat.

Pel que fa a l'efectiu en caixa s'ha d'efectuar un arqueig semestral que ha de signar l'habilitat com a responsable del fons i la Intervenció Delegada en la seva funció de control.

El resultat de tots els controls esmentats s'han de materialitzar en una acta d'arqueig que ha de ser fiscalitzada per la Intervenció Delegada corresponent.

2.1.5. Composició del Compte fons de maniobra

L'import final de la bestreta concedida als habilitats a 31 de desembre de 2002 classificat per departaments és la següent:

Departament	Justificacions pendents	Saldo habilitat	Total
Presidència	117	237	354
Universitats, Recerca i Societat de la Informació	102	(21)	81
Governació i Relacions Institucionals	81	20	101
Economia i Finances	64	43	107
Ensenyament	635	180	815
Cultura	187	30	217
Sanitat i Seguretat Social	49	69	118
Política Territorial i Obres Públiques	55	130	185
Agricultura, Ramaderia i Pesca	293	36	329
Treball	91	133	224
Justícia	1.163	723	1.886
Indústria, Comerç i Turisme	106	38	144
Benestar Social	104	41	145
Medi Ambient	147	7	154
Comissió Jurídica Assessora	0	16	16
Interior	381	329	710
ICASS	18	(18)	0
Total	3.593	1.993	5.586

Imports en milers d'euros.

Font: Intervenció General.

Nota: El saldo negatiu de l'habilitat de l'ICASS s'explica perquè aquest ara no queda inclòs dins l'àmbit dels departaments de la Generalitat i ha estat regularitzat.

L'import de 5.586 m€ és el saldo a 31 de desembre de 2002 que figura en els comptes dels habilitats. Aquest import no coincideix ni amb el saldo final que figura en el Compte extrapressupostari, que és de 5.523 m€, ni tampoc amb l'import que figura en el Compte de tresoreria del Balanç, que és de 5.979 m€. El motiu principal d'aquesta diferència és que el programa informàtic recull les retencions en concepte d'IRPF, practicades en algunes factures justificatives, com a menys saldo del Compte fons de maniobra en lloc d'imputar-les al Compte extrapressupostari d'IRPF.

Els 3.593 m€ de justificacions pendents de reposar són les despeses pagades i justificades pels habilitats a final de l'exercici 2002 que no han estat reposades efectivament fins a l'exercici 2003.

El saldo de l'habilitat a 31 de desembre de 2002 per 1.993 m€ correspon a l'import de què l'habilitat disposava en caixa i bancs.

S'han revisat alguns dels aspectes explicats anteriorment en la gestió de l'habilitat del DEF. Així s'ha verificat que en data 28 de novembre de 2001 es tramet a l'interventor delegat del DEF la proposta de l'import anual a justificar de caràcter renovable per a l'exercici 2002 de l'habilitat del DEF.

S'han comprovat la comptabilització de la retenció de crèdit i la recepció de la bestreta inicial equivalent a una sisena part de l'import anual aprovat en data 3 de gener de 2002.

Posteriorment s'ha verificat la comptabilització i pagament d'alguna factura de l'habilitat del DEF i la justificació posterior mitjançant el document corresponent de despesa pressupostària.

Finalment s'ha comprovat la realització de l'acta d'arqueig en data 19 de desembre de 2002 signada per l'habilitat del DEF i l'adjunt a la Intervenció Delegada. També s'ha comprovat l'existència del llibre de bancs i del llibre de caixa.

De l'anàlisi global del Compte fons de maniobra es detecta que existeixen, com hem esmentat abans, problemes de gestió i comptabilització del programa d'habilitació, com la imputació en les justificacions subjectes a retenció d'IRPF i d'altres, per la qual cosa la Intervenció General no ha pogut fer una conciliació de l'import dels fons a justificar en poder dels habilitats registrat en els diferents estats comptables, principalment Compte d'operacions de la tresoreria i Balanç.

2.2. COMPENSACIONS I EMBARGAMENTS

El DEF practica compensacions als deutors de la Generalitat que també són creditors i embargaments.

Per tal de poder aplicar ràpidament els ingressos provinents de les compensacions o embargaments de la Generalitat, es crea el Compte extrapressupostari compensacions i embargaments de la Generalitat.

Per tant un cop aprovat l'Acord de compensació s'imputa l'ingrés pressupostari per l'import del deute compensat, la qual cosa suposa un càrrec en el Compte de compensacions i embargaments.

Quan es comptabilitza el pagament del document pressupostari abans indicat es fa amb retenció al Compte compensacions i embargaments, i això genera un abonament en aquest compte.

S'ha analitzat una compensació acordada en data 28 de febrer de 2002 corresponent a la Diputació de Barcelona per 34.341 m€ i un altre del Consell Consultiu acordada el 28 de maig de 2002 per 144 m€.

En la revisió efectuada s'ha observat que no es fa una anàlisi de composició de saldo del Compte extrapressupostari a final de l'exercici i que hi ha dificultats per a fer el seguiment de les anotacions comptables produïdes un cop realitzat l'Acord de compensació; és a dir, un cop s'efectua el reconeixement de l'ingrés pressupostari costa relacionar quines són les retencions efectuades sobre documents de pagament que permeten finalitzar el procés de compensació.

2.3. PAGAMENTS AVANÇATS EN TRÀMIT DE COMPTABILITZACIÓ

Aquest Compte s'utilitza principalment en els Serveis Centrals del DEF amb la finalitat de realitzar pagaments, encara no comptabilitzats pressupostàriament, pels quals l'ordenador central de pagaments considera que cal executar immediatament.

Per tant inicialment es produeix un pagament amb càrrec al Compte extrapressupostari pagaments avançats en tràmit de comptabilització i en el moment de comptabilitzar-se el document pressupostari de reconeixement del pagament queda saldat el Compte extrapressupostari.

Aquest compte recull principalment els interessos a pagar a la Societat Rectoria de Borsa i Valors SA per les emissions de deute de la Generalitat, l'import dels quals es comunica en un període de temps molt curt, per això no hi ha temps de fer el document pressupostari de pagament i es realitza anticipadament de forma extrapressupostària.

S'ha analitzat algun dels moviments produïts durant l'exercici 2002, en concepte d'interessos a pagar, sense trobar-hi incidències destacables.

A més aquest Compte recull ingressos i pagaments en formalització de la llibreria Blanquerna de Madrid que, per dependre de Presidència, haurien de registrar-se en el compte restringit del Departament de la Presidència.

El saldo d'aquest compte a 31 de desembre de 2002 d'11 m€, correspon a una imputació errònia relacionada amb l'esmentada llibreria, quantitat que hauria d'haver-se imputat al Compte d'ingressos pendents d'aplicació del grup de Creditors.

2.4. PAGAMENTS AVANÇATS PER LÍNIES D'AJUTS AGRÍCOLES

El Compte de pagaments avançats per línies d'ajuts agrícoles s'utilitza per agilitar el pagament de determinats ajuts agrícoles concedits per la Unió Europea mitjançant el Fons Europeu d'Orientació i Garantia Agrària (FEOGA).

Cada dilluns el Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca (DARP) sol·licita al Fons Espanyol de Garantia Agrària (FEGA) els fons necessaris per a pagar els ajuts corresponents als expedients aprovats fins a aquella data.

Cada dimecres arriben aquests fons a un compte bancari específic per a aquests ajuts que recull exclusivament els moviments relacionats amb els fons provinents del FEOGA. El Departament d'Economia i Finances confecciona el document comptable d'ingrés pressupostari que aplica al concepte Transferències de capital de l'exterior i que tramet per fax al DARP.

El mateix dia que arriben els fons s'ordena el pagament, de forma extrapressupostària, als beneficiaris dels ajuts, mitjançant un càrrec al Compte extrapressupostari pagaments avançats per línies d'ajuts agrícoles.

Trimestralment el DARP tramita l'expedient de generació de crèdit corresponent a tots els ingressos i expedeix un document comptable amb retenció al Compte extrapressupostari esmentat anteriorment, el qual recull el global del pagaments realitzats durant el trimestre.

En aquest moment es produeix l'abonament en el Compte extrapressupostari pagaments avançats per línies d'ajuts agrícoles de l'import retingut anteriorment en el document pressupostari.

Aquest compte hauria de presentar saldo zero al tancament de l'exercici pressupostari, però a 31 de desembre de 2002 tenia un saldo de 43 m€ per unes regularitzacions d'uns ajuts subjectes a IRPF que no van ser fetes fins a l'exercici 2003.

S'han seleccionat diversos documents comptables per revisar tot el procediment explicat anteriorment. Concretament s'ha verificat que la Directora de Serveis va sol·licitar al FEGA ajuts per 89.781.331 €. L'11 de desembre de 2002 es va produir la transferència al compte corrent específic per a la tramitació d'aquests ajuts. El 13 de desembre de 2002 es va comptabilitzar, entre altres, un manament de pagament extrapressupostari per 88.847.296€ corresponent a ajuts per conreus herbacis.

En l'expedient revisat es troben també els certificats dels caps de les oficines comarcals, amb data 31 d'octubre de 2002, on consta que les sol·licituds d'ajuts als productors de determinats cultius herbacis presentades s'han tramitat d'acord amb el que disposa la normativa vigent, que s'ha efectuat el control administratiu de tots els expedients i que tots contenen els documents necessaris per a la seva tramitació d'acord amb la normativa vigent.

També hi ha un certificat de 4 de desembre de 2002 del cap de Servei de la Direcció General de Desenvolupament Rural indicant l'import a pagar als beneficiaris i certificant que tots els expedients s'han tramitat d'acord amb les normes i que s'han realitzat tots els controls pertinents.

El 10 de desembre de 2003 el Director General de la Direcció General de Desenvolupament Rural va resoldre pagar els ajuts als productors de cultius herbacis per 88.847.296 €.

Per últim amb data 31 de desembre de 2002 es va confeccionar el document comptable de reconeixement de l'obligació pressupostària corresponent al quart trimestre de l'exercici 2002 per 160.313.337 €, que, entre altres, inclou els 88.847.296 € analitzats anteriorment.

3. CREDITORS

El grup de creditors del Compte d'operacions de la tresoreria recull aquelles operacions per les quals la Tresoreria rep determinats ingressos que, per diferents motius, no es poden aplicar al pressupost.

Els motius més usuals són: la manca d'informació, recaptació per compte de tercers, ingressos en concepte de dipòsits, etc.

Consegüentment en aquest grup apareix sempre en primer lloc un ingrés i després un pagament. Els saldos finals reflecteixen els fons rebuts pendents d'aplicació o de devolució o de pagament a tercers.

Els moviments de l'exercici 2002 i els seus saldos inicials i finals dels comptes extrapressupostaris inclosos en el grup de creditors del Compte d'operacions de la tresoreria són els següents:

SINDICATURA DE COMPTES DE CATALUNYA – INFORME 25/2004

Concepte	31.12.01	Ingressos	Pagaments	31.12.02
Ingressos duplicats o excessius	427	132	20	539
Creditors diversos	23.229	163.039	183.294	2.974
Embargaments i retencions judicials	233	2.013	2.002	244
Retrocessions d'entitats financeres	3.471	122.250	1.734	123.987
Ing. oficines liquidadores pendents aplicació	-	53	53	-
Ingressos pendents d'aplicació	6.195	13.652.830	13.644.228	14.797
Retencions d'habilitats, pendents d'aplicació	-	72	-	72
Remeses pendents d'aplicació	97	52	139	10
Ingressos d'entitats col·laboradores	2.592	241.235	241.126	2.701
Aportació al patrimoni cultural	1.228	667	1.208	687
Talons de càrrec pendents	275	4.335	3.862	748
Ingressos d'executiva pendents d'aplicació	2.796	263.963	259.304	7.455
Moviments de caixa per la seva aplicació	-	1.115.648	1.115.648	-
Ingressos d'oficines liquidadores	1.203	977.234	977.238	1.199
FEDER Corporacions locals	2.110	-	2.110	-
Bestretes rebudes del SCS	-	1.495.983	1.495.983	-
Endeutament a curt termini	-	5.474.347	5.474.347	-
Operacions de prod. derivats de tipus d'interès	-	113.279	113.279	-
Creditors segons conveni assump. deutes	96.548	575.602	497.391	174.759
Diferències per tipus de canvi	-	7	254	(247)
Expropiació REGSA	-	210	210	-
IRPF	106.303	399.897	388.912	117.288
Impost sobre els rendiments del capital mobiliari	5.257	11.983	12.909	4.331
Drets passius	10.827	47.447	51.099	7.175
Impost general sobre el tràfic d'empreses	3.321	-	-	3.321
IVA departaments/OA	1.390	351	177	1.564
Impost sobre els rendiments d'arrendaments immobles urbans	221	882	880	223
Quotes Seguretat Social	69.725	493.793	478.263	85.255
MUFACE	4.546	19.635	20.908	3.273
Mutualitat general judicial	247	1.135	1.224	158
Endeutament en divises: dòlars	-	34.800	34.800	-
Fiances provisionals en metàl·lic	1.137	1.825	1.902	1.060
Fiances definitives en metàl·lic	8.924	2.846	1.914	9.856
Dipòsits efectiu comptes restringits	702	9	8	703
Dipòsits en efectiu a la Caixa General de Dipòsit	12.234	16.345	13.821	14.758
Altres dipòsits: herències jacents	6.298	-	1.692	4.606
Fons garantia act. prod. cinematog.	2.190	33	2.223	-
Altres	82	278	379	(19)
Total	373.808	25.234.210	25.024.541	583.477

Imports en milers d'euros.

Font: Compte d'operacions de la tresoreria.

D'aquests comptes s'han analitzat aquells que tenen a 31 de desembre de 2002 un saldo significatiu i aquells que encara que no tenen un saldo elevat han tingut gran moviment durant l'exercici.

3.1. RETROCESSIONS D'ENTITATS FINANCERES

El compte Retrocessions d'entitats financeres recull en els Ingressos els imports retornats per les entitats financeres corresponents a pagaments d'obligacions. El retorn ve motivat per la impossibilitat de l'entitat financera d'identificar completament al creditor a qui s'ha fet el pagament.

Un cop aclarides les dificultats s'efectua el pagament efectiu amb aplicació al mateix compte. Si no fos possible superar aquestes dificultats, s'aplicarà l'import del retrocés al pressupost d'ingressos.

En aquest exercici s'ha produït un increment considerable, conseqüència de la retrocessió d'un pagament ordenat al Servei Català de la Salut (SCS) per 120 M€. Aquest pagament estava previst fer-lo el 2003, però per error es va ordenar l'any 2002. Ja que el programa informàtic no admetia una anul·lació de l'ordre de pagament es va fer l'anul·lació mitjançant l'ingrés en aquest compte Extra-pressupostari que s'anul·larà amb el pagament efectiu en l'exercici 2003.

3.2. COMPTES D'INGRESSOS PENDENTS D'APLICACIÓ

Els comptes d'ingressos pendents d'aplicació s'utilitzen per donar aplicació provisional a ingressos realitzats dels quals no es coneix en aquell moment el seu concepte pressupostari.

Es presenta el detall d'aquests comptes diferenciant entre Serveis Centrals i les Delegacions de Tributs del Departament d'Economia i Finances:

Centre gestor	Ingressos pendents d'aplicació	Ingressos d'entitats col·laboradores	Ingressos d'executiva pendents d'aplicació	Ingressos d'oficines liquidadores	Total
Serveis Centrals	13.926	-	272	-	14.198
Barcelona	853	744	7.149	1.191	9.937
Girona	11	6	34	-	51
Lleida	-	-	-	8	8
Tarragona	7	1.951	-	-	1.958
Total	14.797	2.701	7.455	1.199	25.152

Imports en milers d'euros.

Font: Intervenció General.

Cadascun d'aquests comptes té un origen diferent:

- Ingressos pendents d'aplicació: En aquest compte es comptabilitzen els ingressos que no van als altres comptes, principalment els procedents del Banc d'Espanya.

- Ingressos d'entitats col·laboradores: Aquí es comptabilitzen els ingressos procedents de bancs i caixes d'estalvi que tenen un conveni de col·laboració amb la Generalitat per a recaptar tributs, ja siguin liquidacions, declaracions-liquidacions o autoliquidacions.
- Ingressos d'executiva pendents d'aplicació: s'utilitza per donar aplicació provisional a aquells ingressos provinents de la recaptació en via executiva dels quals no es té encara informació per aplicar-los al pressupost.
- Ingressos d'oficines liquidadores: s'hi apliquen els ingressos dels comptes restringits d'oficines liquidadores de districte hipotecari.

A més a més, hi ha un compte que no s'ha inclòs en el quadre anterior perquè el saldo a final de l'exercici és zero, i que també té la mateixa utilitat:

- Moviments de caixes per la seva aplicació: s'hi comptabilitzen els ingressos realitzats a les caixes de les Delegacions de Tributs de Barcelona, Girona, Lleida i Tarragona.

En tots aquests casos, un cop rebuda la informació comptable, s'aplica als conceptes corresponents del pressupost d'ingressos.

A final de l'any 2002, dels 25.152 m€ d'ingressos pendents d'aplicació, 15.500 m€ ja es podien aplicar al pressupost d'ingressos. D'altra banda, 932 m€ de comptes restringits de tresoreria per recaptació de taxes del mes de desembre de 2002 no figuraven registrats ni en els ingressos pressupostaris ni extrapressupostaris.

S'ha sol·licitat informació sobre els imports pendents més significatius (Serveis Centrals, 13,9 M€, i Delegació de Tributs de Barcelona, 7,1 M€) i a la data de la realització del treball de camp s'havia aplicat més del 80% del saldo pendent a final de l'exercici.

3.3. BESTRETES REBUDES DEL SERVEI CATALÀ DE LA SALUT

El títol del compte Bestretes rebudes del Servei Català de la Salut (SCS) no es correspon amb el concepte que es recull. El títol hauria de ser Bestretes rebudes de la Direcció General del Tresor.

Com a conseqüència del nou sistema de finançament de les comunitats autònomes es va establir un sistema de lliuraments a compte del rendiment recaptatori dels tributs cedits i participació en el Fons de suficiència, però mentre aquest sistema no s'adoptava com a propi per les respectives Comissions Mixtes i no es realitzaven les modificacions normatives que calia no es podien efectuar lliu-

raments a compte i per tant s'establien bestretes a les comunitats autònomes a compte dels recursos.

Per tot això i mentre no es complien les condicions esmentades anteriorment la Direcció General del Tresor va concedir bestretes mensuals de tresoreria per un total de 747.992 m€.

El moviment d'aquest compte recull un contret extrapressupostari per dues mensualitats, que corresponen als mesos de gener i febrer, i posteriorment l'ingrés d'aquestes quantitats als capítols pressupostaris que corresponen deixant a zero el compte a final de l'exercici.

3.4 ENDEUTAMENT A CURT TERMINI

La Llei de finances públiques disposa que les operacions que vencin abans d'un any i que tinguin per finalitat cobrir necessitats transitòries de tresoreria es comptabilitzaran en la comptabilitat de la tresoreria.⁴

El Pla general de comptabilitat pública de la Generalitat de Catalunya⁵ estableix que els deutes a curt termini s'han d'aplicar pressupostàriament per la variació neta que ha tingut lloc durant l'exercici.

D'acord amb aquesta normativa en aquest compte es registren com a ingrés les disposicions de fons d'endeutament a curt i es registren com a pagament les cancel·lacions de deutes.

A final de cada exercici s'aplica al pressupost l'import net resultant entre les disposicions i les amortitzacions:

- a) Si l'import de les disposicions és superior al de les amortitzacions, la diferència s'aplicarà al capítol del pressupost d'ingressos.
- b) Si l'import de les disposicions és inferior al de les amortitzacions, la diferència s'aplicarà al capítol del pressupost de despeses.

El moviment que s'ha produït durant l'exercici 2002 ha estat el següent:

4. Article 22 del Decret legislatiu 3/2002, de 24 de desembre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de finances públiques de Catalunya.

5. Ordre de 28 d'agost de 1996.

Saldo pendent 2001	Disposicions	Amortitzacions	Saldo pendent 2002
368.678	5.474.347	5.425.559	417.466

Imports en milers euros.

Font: Informe d'evolució de l'endeutament viu anual.

Ja que les disposicions han superat les amortitzacions, al final de l'exercici s'ha efectuat un pagament extrapressupostari en aquest compte deixant el saldo zero i imputant un ingrés pressupostari en el capítol 9 d'Ingressos passius financers.

3.5. CREDITORS SEGONS CONVENI ASSUMPCIÓ DEUTES

El compte Creditors segons conveni assumptió deutes recull el total dels documents comptables pels quals s'ha contractat la prestació d'un servei de gestió de pagament per part d'un conjunt d'entitats financeres.

La Generalitat lliura a les entitats financeres la relació de deutes corresponents sobre els quals pretén acollir-se a la pròrroga de pagament. Al venciment dels documents comptables la Generalitat pot decidir fer efectiu els imports de la remesa a l'entitat financera i en aquest cas, el banc només fa de simple intermediari o pot acollir-se a la pròrroga del pagament, i en aquest cas traspasa l'import a aquest compte Extrapressupostari fins al pagament efectiu del deute.

Si la Generalitat s'acull a la pròrroga (180 dies) dona lloc a una penalització del 2,85% dels imports prorrogats.

A 31 de desembre de 2002 hi havia pendents les següents remeses:

Entitat financera	Import remesa	Data venciment	Data venciment pròrroga
BSCH Factoring y Confirming	55.904	25.09.02	21.02.03
BSCH Factoring y Confirming	39.827	25.11.02	21.02.03
BSCH Factoring y Confirming	17.262	26.11.02	21.02.03
Banesto	41.499	26.11.02	21.02.03
Banesto	13.582	23.12.02	21.02.03
BSCH Factoring y Confirming	6.685	24.12.02	21.02.03
Total	174.759		

Imports en milers d'euros.

Font: Intervenció Delegada.

Els creditors inclosos en les remeses anteriors són els següents:

Creditors	Imports
GISA	121.158
REGSA	7.089
Fundació Universitat Oberta	1.172
Universitat de Barcelona	13.155
Universitat Autònoma de Barcelona	7.673
Universitat Politècnica de Catalunya	7.628
Universitat Pompeu Fabra	3.037
Universitat de Girona	2.415
Universitat de Lleida	2.058
Universitat Rovira i Virgili	2.689
ATM	6.685
Total	174.759

Imports en milers d'euros.

Font: Elaboració pròpia.

Les obligacions es donen com a pagades en el moment del venciment de les factures; si en aquell moment la Generalitat decideix acollir-se a la pròrroga efectua un pagament pressupostari i un ingrés a aquest compte extrapressupostari fins a la data de venciment de la pròrroga, moment en el qual s'efectua el pagament des d'aquest compte i al mateix temps es comptabilitzen els interessos meritats en una aplicació del capítol 2 de despeses pressupostàries.

3.6. IMPOST SOBRE LA RENDA DE LES PERSONES FÍSQUES (IRPF)

En el compte Impost sobre la renda de les persones físiques es recullen les retencions de l'Impost sobre la renda de les persones físiques (IRPF).

Fins a l'exercici 2001 també es liquidava l'IRPF de l'Institut Català d'Assistència i Serveis Socials (ICASS) però en l'exercici 2002 i a conseqüència del canvi del programa informàtic l'ICASS passa a liquidar l'IRPF ell mateix.

El saldo pendent a final de l'exercici correspon a les retencions practicades l'últim trimestre del 2002, al saldo de l'ICASS que tenia pendent a finals de l'exercici 2001 (aquest import apareix en el saldo perquè encara que es va pagar no es va traspasar als comptes de l'ICASS ni es va cancel·lar) i a altres retencions pendents que en alguns casos no correspon que la Generalitat els liquidi i que s'han de tornar al creditor.

El moviment del compte és el següent:

- S'ingressen al compte les retencions efectuades.
- Es realitza un pagament trimestral a la Hisenda pública pel total de les retencions.

3.7. QUOTES DE LA SEGURETAT SOCIAL

En el compte extrapressupostari Quotes de la Seguretat Social es recullen per una banda els pagaments que la Generalitat fa a la Seguretat Social, i per l'altra les quotes patronals i les retencions que la Generalitat i l'ICASS fan a les nòmines dels treballadors i a les dels treballadors dels centres concertats en concepte de quota obrera.

Per al seu pagament hi ha signat amb data de 18 de maig de 1999 un Conveni entre la Generalitat de Catalunya i la Tresoreria General de la Seguretat Social de regulació de relacions per al pagament de les quotes de la Seguretat Social.

Mensualment la Generalitat presenta a la Tresoreria General de la Seguretat Social els preceptius documents de cotització pel personal dels centres de treball afectats. El Conveni esmentat estableix un termini de dos mesos per a la presentació de la documentació.

La Generalitat ha d'abonar mensualment a la Tresoreria General de la Seguretat Social, en concepte de pagament a compte de les quotes de la Seguretat Social, una quantitat que s'ha de consensuar durant el mes de gener de cada exercici, considerant la recaptació mitjana de l'any anterior.

Finalitzat cada exercici pressupostari, la Tresoreria General de la Seguretat Social i l'òrgan competent de l'Administració de la Generalitat han d'efectuar la liquidació definitiva dels deutes. La Generalitat, si escau, ha d'ingressar la diferència existent entre les quantitats lliurades a compte i l'import definitiu d'aquestes dins el primer trimestre de l'exercici següent (durant l'exercici 2002 s'ha efectuat la liquidació del 2001: 44.301 m€).

Si el resultat de la regularització fos a favor de la Generalitat, la Tresoreria General de la Seguretat Social ha d'abonar la diferència resultant, dins el primer trimestre de l'exercici següent.

3.8. FIANCES DEFINITIVES EN METÀL·LIC

Les fiances definitives en metàl·lic són les fiances dipositades principalment com a garantia de compliment dels contractes administratius per part dels adjudicataris, però també en trobem altres que es constitueixen per poder exercir determinades activitats, com poden ser les sales de màquines de joc o transport de residus.

Totes les fiances i els dipòsits es dipositen a la Caixa General de Dipòsits (CGD). La Subdirecció General de Tresoreria exerceix les funcions de la CGD⁶. Sens perjudici de la competència de la CGD, els serveis de caixa es presten per les Delegacions de Tributs del Departament d'Economia i Finances dins el seu àmbit territorial.

El Departament d'Economia i Finances pot autoritzar la prestació del servei de caixa a un altre departament, organisme autònom o ens que en depengui, de la Generalitat de Catalunya.

Els imports pendents a finals de l'exercici 2002 per centres gestors són els següents:

Centre gestor	Imports
Serveis Centrals del Departament d'Economia i Finances	8.213
Delegació de Tributs de Girona	734
Delegació de Tributs de Lleida	334
Delegació de Tributs de Tarragona	575
Total	9.856

Imports en milers d'euros.

Font: Elaboració pròpia.

La garantia es constitueix mitjançant l'ingrés a la caixa de l'efectiu, xec o a través d'entitats de crèdit que prestin el servei de caixa a les delegacions de tributs del DEF o en comptes oberts en les entitats financeres que determini el director/a general de Pressupostos i Tresor de la Generalitat.

Les garanties dipositades no meriten cap interès.

Quan es constitueix la fiança es fa un ingrés en el compte Extrapressupostari per l'import de la fiança, i quan la fiança es retorna es fa un pagament extrapressupostari per l'import de la fiança a retornar.

No existeix informació sobre l'antiguitat de les fiances ni de les fiances vives a final de l'exercici ni es realitzen arqueigs periòdics.

3.9. DIPÒSITS EN EFECTIU A LA CAIXA GENERAL DE DIPÒSITS

En el compte Dipòsits en efectiu a la Caixa General de Dipòsits es constitueixen les garanties que no es poden incloure en els conceptes de fiances; per exemple: garanties per poder fraccionar o diferir el pagament d'un deute tributari, imports dipositats per l'Administració en casos d'expropiació, etc.

6. Decret 221/1999, de 27 de juliol, pel qual s'aprova el Reglament de la Caixa General de Dipòsits de la Generalitat de Catalunya.

El funcionament és el mateix que el de les fiances, només varia el motiu de la garantia. Es poden constituir diferents modalitats de dipòsits⁷:

- Dipòsits constituïts per particulars a favor d'altres particulars.
- Dipòsits constituïts per les administracions públiques a favor de particulars.
- Dipòsits constituïts per particulars a disposició de les administracions públiques.
- Dipòsits constituïts per ens de les administracions públiques a disposició d'ells mateixes o d'organismes o ens que hi estiguin vinculats

Els imports pendents a final de l'exercici 2002 per centres gestors són els següents:

Centre gestor	Imports
Serveis Centrals del Departament d'Economia i Finances	14.744
Delegació de Tributs de Tarragona	15
Total	14.759

Imports en milers d'euros.

Font: Elaboració pròpia.

4. GIRS I REMESES

Els girs i remeses serveixen per a documentar ingressos o pagaments que, realitzant-se materialment en la caixa d'un òrgan comptedonant, tenen el seu definitiu reflex comptable en un altre òrgan distint, però pertanyent, ambdós, a l'àmbit de l'Administració de la Generalitat.

Els moviments que s'han produït en els diferents centres gestors, durant l'exercici 2002, han estat els següents:

Centre gestor	Saldo inicial	Ingressos	Pagaments	Saldo final
Tresoreria General	-	3.114.095	577.290	2.536.805
Barcelona	-	419.539	2.519.302	(2.099.763)
Girona	-	20.960	209.522	(188.562)
Lleida	-	8.527	85.130	(76.603)
Tarragona	-	12.444	183.858	(171.414)
Total	-	3.575.565	3.575.102	463

Imports en milers d'euros.

Font: Llibre d'operacions extrapressupostàries.

Atès es tracta de moviments entre tresoreries el saldo final és el resultant dels moviments que resten per compensar. Aquest saldo es pot descompondre segons els imports del compte d'operacions de la tresoreria en dos conceptes:

7. Decret 221/1999, de 27 de juliol, pel qual s'aprova el Reglament de la Caixa General de Dipòsits.

Concepte	Imports
Remeses als Serveis Centrals	1
Remeses a Barcelona	96
Remeses a Girona	72
Remeses a Lleida	360
Remeses a Tarragona	75
Total	604
Remeses dels Serveis Centrals	57
Remeses de Barcelona	-
Remeses de Girona	2
Remeses de Lleida	77
Remeses de Tarragona	5
Total	141
Total pendent a 31.12.2002	463

Imports en milers d'euros.

Font: Elaboració pròpia.

En el cas del primer grup del quadre anterior es tracta d'ingressos pendents d'aplicació, mentre que el segon són despeses pendents d'aplicació, bàsicament anul·lacions de descàrrec, devolucions de l'Agència Estatal d'Administració Tributària (AEAT) i comissions d'entitats financeres de final d'exercici.

Aquests imports han estat justificats i comptabilitzats durant l'exercici 2003.

5. VALORS

El grup d'operacions extrapressupostàries de valors comprèn els comptes que serveixen per a controlar el moviment de valors i participacions en fons d'inversió, avals i assegurances de caució dipositats a la Caixa General de Dipòsits⁸.

Els moviments de l'exercici 2002 i els saldos inicials i finals dels comptes extrapressupostaris de valors han estat els següents:

Concepte	31.12.2001	Ingressos	Pagaments	31.12.2002
Fiances provisionals en valors	6.420	459	378	6.501
Fiances definitives en valors	409.840	72.841	45.515	437.166
Dipòsits en valors	11.481	25.669	3.494	33.656
Garantia ajornament i fraccionament deute	50.541	55	12.360	38.236
Certificacions de descobert a cobrar	20.783	-	-	20.783
Total	499.065	99.024	61.747	536.342

Imports en milers d'euros.

Font: Compte d'operacions de la tresoreria.

8. Definició d'acord amb la Circular de 27 de desembre de 1993, per la qual s'actualitza el Pla de comptes extrapressupostaris que ha de regir en l'Administració de la Generalitat i en les entitats gestores de la Seguretat Social.

Els saldos dels comptes de valors, per centre gestor, al tancament de l'exercici 2002, són els següents:

Centre gestor	Fiances provisionals en valors	Fiances definitives en valors	Dipòsits en valors	Garantia ajornament i fraccionament	Certificacions de descobert a cobrar	Total
Serveis Centrals	6.262	391.823	3.307	-	20.783	422.175
Barcelona	-	-	23.167	37.277	-	60.444
Girona	111	15.625	2.707	-16	-	18.427
Lleida	85	12.684	1.000	938	-	14.707
Tarragona	43	17.034	3.475	37	-	20.589
Total	6.501	437.166	33.656	38.236	20.783	536.342

Imports en milers d'euros.

Font: Elaboració pròpia.

El compte de Certificacions de descobert a cobrar és un compte que no ha tingut cap moviment durant l'exercici 2002, ja que amb l'entrada del nou programa informàtic de la Generalitat de Catalunya s'ha deixat d'utilitzar.

Aquest compte recollia fins a finals de l'exercici 2001 l'import del principal de tots els deutes que estaven en executiva. Quan es feia el certificat de descobert es comptabilitzava en aquest compte de valors i es donava de baixa quan es cobrava. Aquest control era innecessari perquè l'import dels deutes en executiva estava en el compte de Rendes públiques. Amb la implantació del nou programa informàtic es va decidir deixar d'utilitzar, però no es va anul·lar el saldo pendent del compte de valors.

El concepte d'aquests comptes és el mateix que el de les fiances i dipòsits en metàl·lic i es regulen per la mateixa normativa. La diferència respecte a aquestes és que els valors no suposen cap moviment dels comptes de tresoreria, ja que aquests no són mai en efectiu. En ambdós casos cal una tasca de custòdia dels documents acreditatius (models formalitzats d'ingrés, títols, valors, avals, etc.).

Respecte aquests comptes no existeix informació sobre l'antiguitat del saldo ni dels valors vius a final de l'exercici. Els llistats només informen dels moviments haguts durant l'exercici; de les fiances i garanties que es constitueixen i de les que es retornen.

Només es pot obtenir informació per creditors: en aquest cas la consulta informa de totes les fiances i garanties que ha constituït el creditor consultat i la situació d'aquestes, però sense poder obtenir totals d'aquelles que encara estan vives.

No es realitzen arqueigs, encara que tampoc no hi ha cap normativa que ho exigeixi, però això permetria mantenir un control físic i realitzar la conciliació entre els apunts comptables i els suports documentals i també conèixer l'antiguitat dels saldos.

6. DESCRIPCIÓ I AVALUACIÓ DEL SISTEMA DE TRAMITACIÓ ESTABLERT

L'organització del sistema de comptabilitat de la Generalitat comporta una seqüència comptable per a registrar els actes, expedients o acords objecte de comptabilització. Aquesta seqüència és la següent: documents, llibres, comptes o estats parcials i el Compte general.

Així, doncs, qualsevol anotació comptable ha d'estar suportada en un document comptable.

Perquè aquest document comptable pugui donar lloc a l'anotació corresponent ha d'estar degudament proposat, intervingut, i si escau, autoritzat.

Els documents comptables poden ser substituïts per anotacions comptables informàtiques, amb autorització prèvia de la Intervenció General, sempre que es compleixin els requisits i garanties establerts per a cada tipus d'operació.

Dins la tipologia de documents comptables tenim els documents d'operacions de la tresoreria que són els que justifiquen les operacions economicofinanceres que tenen una naturalesa auxiliar del pressupost, que s'originen amb independència d'aquest o bé que necessiten una comptabilització provisional fins a la seva aplicació definitiva. Tenen l'origen en operacions realitzades o que ha de realitzar la tresoreria.

Els documents comptables han de contenir el número d'identificació, l'import íntegre, els descomptes i l'import líquid; en l'apartat referència el número de l'assentament precedent de què es deriven, si s'escau, i el número de l'expedient del qual resulten.

Els serveis de gestió han de formalitzar i trametre els documents comptables a l'òrgan fiscalitzador corresponent per a la seva fiscalització i comptabilització. En determinats supòsits la comptabilització la fa centralitzadament la Intervenció General.

L'ordenació de pagaments ha d'editar els documents comptables per al pagament, els quals poden ser substituïts per llistats amb les ordenacions de pagament detallades.

Un cop autoritzades les ordenacions de pagament s'han de remetre els documents o relacions a la Tresoreria, la qual ha de pagar-les. El lliurament dels xecs i les ordres de transferència amb càrrec als comptes corrents de la Generalitat l'ha de fer la Dipositaria de la Subdirecció General de la Tresoreria.

Totes les anotacions comptables són recollides en els llibres de comptabilitat, l'objecte dels quals és ordenar, classificar i sistematitzar de manera metòdica i cronològica tots els fets comptables.

Els llibres de comptabilitat poden ser principals o auxiliars i poden ser substituïts per mitjans informàtics.

Dintre els llibres de comptabilitat principals tenim el Major de comptes de les operacions de la tresoreria. Aquest ha de recollir diàriament els cobraments i pagaments que s'hagin produït i hagin d'imputar-se als conceptes corresponents, i totalitzar al final de cada mes les quantitats anotades.

Els comptes mensuals del Compte d'operacions de la tresoreria serveixen de base per a la formació del Compte general, el qual ha de ser presentat a la Sindicatura de Comptes abans del 31 de juliol de l'any següent.

S'ha comprovat que els moviments dels comptes Extrapressupostaris compleixen el sistema de tramitació establert.

7. CONCLUSIONS: OBSERVACIONS I RECOMANACIONS

D'acord amb els objectius que s'han indicat a l'inici, a continuació s'exposen els aspectes rellevants d'aquesta fiscalització i les recomanacions que s'ha cregut oportú realitzar amb la intenció de contribuir, en la mesura que sigui possible, a la millora de la gestió d'aquests comptes.

1. A finals de 2002 els creditors extrapressupostaris inclouen 174.759 m€, que provenen de deutes amb proveïdors, cedits, segons convenis anomenats de *confirming*, a entitats financeres que es comprometen a efectuar el pagament per compte de la Generalitat de Catalunya en el seu venciment o amb un venciment posterior.

D'acord amb aquests convenis, la Generalitat pot endarrerir fins 180 a dies naturals el venciment inicial dels deutes cedits a les entitats financeres, amb un cost màxim d'un 2,85% sobre el nominal dels imports prorrogats.

A la data de venciment dels deutes es donen de baixa dels creditors pressupostaris i es traspassen a un compte de creditors extrapressupostaris; aquesta operació es considera de gestió comercial de pagament i no de finançament a curt termini. A finals de 2002, els deutes cedits estaven endarrerits entre tres i cinc mesos respecte al seu venciment inicial.

El cost financer generat per aquestes operacions es registra en el Capítol 2 Despeses de béns corrents i serveis, tot i que, per la seva naturalesa, hauria de registrar-se en el Capítol 3 Despeses financeres.

2. A finals de 2002 hi ha 25.152 m€ d'ingressos pendents d'aplicació. D'altra banda, 932 m€, de comptes restringits de Tresoreria per recaptació de taxes del mes de desembre de 2002, no figuraven registrats ni en els ingressos pressupostaris ni extrapressupostaris.

Cal agilitar les tasques d'anàlisi i aplicació d'aquests saldos.

3. El saldo del Compte d'operacions de tresoreria IRPF inclou l'import pendent de pagar de l'ICASS a 31 de desembre de 2001. A partir de l'exercici 2002, l'ICASS passa a liquidar ell mateix l'IRPF i al gener de 2002 va liquidar aquest import. La Generalitat no va traspasar el deute i el manté en el seu compte com a pendent de pagament.

Caldria eliminar aquest import, que incrementa injustificadament el saldo pendent.

4. En els comptes deutors i creditors del Compte d'operacions de la tresoreria, comptes extrapressupostaris, no es diferencia per seccions pressupostàries, ni s'analitza sistemàticament la composició dels seus saldos. La descripció dels apunts comptables que componen aquests comptes és pràcticament nul·la, la qual cosa dificulta la seva anàlisi i seguiment.

Cal efectuar periòdicament una anàlisi i depuració dels saldos i en el cas dels comptes de fiances i dipòsits tant en efectiu com en valors es recomana la realització d'un arqueig, la qual cosa farà possible relacionar els documents físics que originen les operacions amb les anotacions comptables.

5. En l'anàlisi del compte Compensacions i embargaments s'han trobat dificultats per fer el seguiment de les anotacions comptables produïdes un cop signat l'Acord de compensació de deutes; és a dir, un cop es reconeix l'ingrés pressupostari, que genera el primer moviment en el compte extrapressupostari, és difícil relacionar quines són les retencions posteriors efectuades sobre documents de pagament que permeten finalitzar la compensació.
6. Hi ha un error en el títol del compte Bestretes rebudes del SCS, ja que es tracta de bestretes rebudes de la Direcció General del Tresor.
7. El compte de Certificacions de descobert a cobrar es va deixar d'utilitzar en l'exercici 2001, però no es va anul·lar ni el compte ni el saldo i per aquest motiu continua apareixent dins el grup de valors.

Cal regularitzar aquest compte perquè no aparegui com a més deute pendent al final de l'exercici.

8. S'ha observat que existeixen problemes de gestió i comptabilització en el funcionament del programa de gestió de fons als habilitats.

A final de l'exercici no s'ha pogut conciliar l'import dels fons a justificar en poder dels habilitats, registrat en els diferents estats comptables; Compte d'operacions de la tresoreria i Balanç, principalment.

Cal introduir sistemes de validació i control per detectar i solucionar els problemes existents actualment.

9. El compte Pagaments avançats en tràmit de comptabilització s'utilitza, entre altres, per imputar provisionalment ingressos i pagaments en formalització del compte restringit de la llibreria Blanquerna.

Seria més adequat utilitzar el compte restringit del Departament de la Presidència, del qual depèn la llibreria Blanquerna, per imputar aquests tipus d'operacions.

El saldo d'aquest compte a 31 de desembre de 2002, d'11 m€, correspon a una imputació errònia relacionada amb l'esmentada llibreria, ja que la imputació correspon al compte Ingressos pendents d'aplicació.

Com hem dit abans, una anàlisi de la composició dels saldos ajudaria a detectar errors d'aquest tipus.

8. TRÀMIT D'AL·LEGACIONS

A l'efecte previst per l'article 6, de la llei 6/1984, de 5 de març, de la Sindicatura de Comptes, modificada per les lleis 15/1991, de 4 de juliol, i 7/2002, de 25 d'abril, el present informe de fiscalització fou tramès al Departament d'Economia i Finances, en data 14 de setembre de 2004, per evacuar al·legacions en el termini de 15 dies.

Totes les al·legacions formulades han estat analitzades i valorades detingudament. El text inicial de l'informe no s'ha alterat per entendre que les al·legacions trameses són simples explicacions que confirmen la situació descrita a l'informe o perquè no es comparteixen els judicis exposats en aquelles.

La resposta del conseller del Departament, una vegada conegut l'informe, és la que transcrivim tot seguit:

“Generalitat
de Catalunya
El conseller d’Economia i Finances

Sra. Montserrat de Vehí i Torra
Síndica de Comptes
Sindicatura de Comptes
Jaume I, 2-4
08002 BARCELONA

Benvolguda síndica,

En relació al projecte d’informe 12/2004-A relatiu al compte d’operacions de la tresoreria de l’Administració General de la Generalitat, exercici 2002, em plau adjuntar-te escrit d’al·legacions preparat per l’interventor general de la Generalitat.

Cordialment

[Signatura, il·legible]

Antoni Castells
Barcelona, 28 d’octubre de 2004”

“Vist l’informe 12/2004-A⁹⁾, sobre fiscalització del compte d’operacions de la tresoreria de l’Administració General de la Generalitat, exercici 2002, es formulen les següents AL·LEGACIONS:

Els apartats 1 a 6 són bàsicament descriptius i per aquest motiu no es formula cap al·legació als mateixos.

En relació a l’apartat 7 conclusions: observacions i recomanacions, es formulen les al·legacions que segueixen a la recomanació que s’indica.

1. El confirming és un contracte civil i les quantitats que es paguen no tenen la consideració d’interessos d’operacions financeres, ja que aquestes operacions no són financeres. Prova d’això és que el Banc d’Espanya no les inclou en el seu butlletí estadístic en l’apartat d’endeutament de les comunitats autònomes.

El capítol III del pressupost, tal com indica en seu títol i la definició de cada concepte pressupostari, és exclusivament per interessos d’operacions financeres i consegüentment els pagaments per confirming no s’apliquen a capítol III.

2. El compte d’ingressos pendents d’aplicació a fi de l’exercici és objecte de regularització, aplicant els ingressos als conceptes pressupostaris corresponents. No obstant, atès el gran volum no és possible en el curt termini de temps del qual es disposa, abans del tancament definitiu de la comptabilitat, esbrinar quina és l’aplicació pressupostària de tot el què hi ha en el compte, i per això sempre queda un ròssec pendent. No obstant, es procurarà limitar al màxim aquest ròssec.
3. Es pren nota per eliminar l’import a què fa referència aquesta recomanació.
4. En l’any 2004, ja es fan aquests arquejos periòdics.
6. i 7. Es pren nota per procedir a les regularitzacions recomanada.

9. Aquest número correspon al *projecte* d’informe; l’informe definitiu té el número 25/2004. (Nota de la Sindicatura)

8. En l'any 2004 s'ha posat en marxa un nou mòdul per les habilitacions que millora sensiblement la gestió i comptabilització de les mateixes.
9. La llibreria Blanquerna té en projecte passar a ésser òrgan amb autonomia de gestió econòmica, amb la qual cosa ja no es farien aquestes operacions.

Barcelona, 28 d'octubre de 2004

[Signatura, il·legible]

Josep M. Portabella i d'Alòs
Interventor general"

Sindicatura de Comptes de Catalunya
Jaume I, 2-4
08002 Barcelona
Tel. (+34) 93 270 11 61
Fax (+34) 93 270 15 70
sindicatura@sindicatura.org
www.sindicatura.org

Elaboració del document PDF: maig de 2005

Dipòsit legal: B-28131-2005